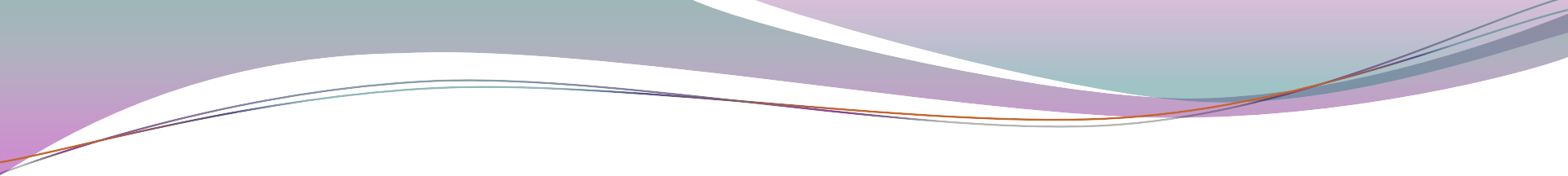

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزه‌های حقوقی در امر درمان بیماران

● فرازی از اصول قانون اساسی :

- اصل ۴- کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزائی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد.
- اصل ۲۲- حیثیت جان مال حقوق مسکن و شغل اشخاص از تعرض مصون است مگر در مواردی که قانون تجویز کند
- اصل ۲۸- هرکس حق دارد شغلی که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست بر گزیند
- اصل ۳۲- هیچکس را نمی‌توان دستگیر کرد مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین می‌کند
- اصل ۳۴- دادخواهی حق مسلم هر فرد است و هرکس می‌تواند بمنظور دادخواهی به دادگاه صالح رجوع نماید.
- اصل ۳۶- حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و بموجب قانون باشد
- اصل ۳۷- اصل برائت است و هیچکس از نظر قانون مجرم شناخته نمی‌شود مگر اینکه جرم او در دادگاه صالح ثابت گردد.
- اصل ۳۹- هتک حرمت و حیثیت کسی که به حکم قانون دستگیر بازداشت زندانی یا تبعید شده بمر صورت که باشد ممنوع و موجب مجازات است.
- اصل ۴۰- هیچکس نمی‌تواند اعمال حق خویش را وسیله اضرار به غیر یا تجاوز به منافع عمومی قرار دهد

فرازهایی از مواد قانون مدنی

- ماده ۴- اثر قانون نسبت به آتی است و قانون نسبت به ماقبل خود اثر ندارد مگر اینکه در خود قانون مقررات خاصی نسبت به این موضوع اتخاذ شده باشد.
- ماده ۳۰۱- کسی که عمدا یا اشتباها چیزی را که مستحق نبوده دریافت کند ملزم است آن را به مالک تسلیم کند.
- ماده ۹۵۶- اهلیت برای دارا بودن حقوق با زنده متولد شدن انسان شروع و با مرگ او تمام می‌شود.
- ماده ۹۵۹- هی‌چکس نمی‌تواند بطور کلی حق تمتع و یا حق اجرا تمام یا قسمتی از حقوق مدنی را از خود سلب نماید.
- ماده ۱۲۰۷- اشخاص ذیل محجور و از تصرف در اموال و حقوق مالی خود ممنوع هستند: ۱- صغر ۲- اشخاص غیر رشید ۳- مجازین
- ماده ۱۲۰۸- غیر رشید کسی است که تصرف او در اموال و حقوق مالی خود عقلایی نباشد.
- سن بلوغ در پسر ۱۵ سال تمام قمری و در دختر ۹ سال تمام قمری است.
- اموال صغیری را که بالغ شده در صورتی می‌توان به او داد که رشد او ثابت شده
- ماده ۱۲۱۶- هرگاه صغیر بجنون یا غیر رشید باعث ضرر شود ضامن استیاشد.
- ماده ۱۲۱۷- اداره اموال صغار مجازین و اشخاص غیر رشید بعهده ولی یا قیم آنان است.
- ماده ۱۲۵۷- هر کس مدعی حقی باشد باید آنرا اثبات کند
- ماده ۱۲۵۸- دلایل اثبات دعوی از قرار ذیل است:
۱- اقرار ۲- اسناد کتبی ۳- شهادت ۴- امارات ۵- قسم

فرازهایی از قانون مسؤلیت مدنی

- ماده ۱- هر کس بدون مجوز قانونی عمدا یا در نتیجه بی احتیاطی به جان سلامتی یا آزادی یا حیثیت یا شهرت تجارتنی یا به هر حق دیگر که بموجب قانون برای افراد ایجاد گردیده لطمه ای وارد نماید که موجب ضرر مادی یا معنوی دیگری شود مسئول جبران خسارت ناشی از عمل خود می باشد
- ماده ۵- اگر در آسیبی که به بدن یا سلامتی کسی وارد شده در بدن او نقصی پیدا شود یا قوه کار زیان دهنده کم گردد و یا از بین برود و یا موجب افزایش مخارج زندگی او بشود وارد کننده زیان مسئول جبران کلیه خسارت مزبور است.
- اگر در موقع صدور حکم تعین عواقب صدمات بدنی بطور تحقیق ممکن نباشد دادگاه از تاریخ صدور حکم تا ۲ سال حق تجدید نظر نسبت به حکم خواهد داشت.
- ماده ۶- در صورت مرگ آسب دهنده زیان شامل کلیه هزینه ها مخصوصا هزینه کفن و دفن می باشد اگر مرگ فوری نباشد هزینه معالجه و زیان ناشی از سلب قدرت کار کردن در مدت ناخوشی نیز جز زیان محسوب خواهد شد
- مسؤلیت مدنی ضمانت اجرای نقض قانون و تعهد است که بر عهده فاعل زیان قرار دارد. در ایران مسؤلیت مبتنی بر تقصیر اصل است. تقصیر اعم است از تفریط و تعدی. تعدی تجاوز نمودن از حدود اذن متعرف و تفریط ترک عمل غیر متعارف است

فرازهایی از قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی

- ماده ۱۹۷- اصل براءت است. بنابراین اگر کسی مدعی حق یا دینی بر دیگری است باید آن را اثبات کند در غیر اینصورت با سوگند خوانده حکم براءت صادر خواهد شد.
- ماده ۱۹۸- در صورتی که حق یا دینی بر عهده کسی ثابت شد اصل بر بقای آن است تا خلاف آن ثابت شود.

فرازهایی از قانون مجازات اسلامی

- ماده ۱- قانون مجازات اسلامی راجع است به تعین انواع جرایم و مجازات و اقدامات تامینی و تربیتی که در باره مجرم اعمال می‌شود
- ماده ۲- هر فعل یا ترک فعلی که در قانون برای آن مجازات تعینی شده باشد جرم محسوب می‌شود.
- ماده ۱۲- مجازات های مقرر در این قانون ۵ قسم است ۱- حدود ۲- قصاص ۳- دیات ۴- تعزیرات ۵- مجازات های بازدارنده
- ماده ۱۳- حد مجازاتی است که نوع و میزان کیفی آن در شرع تعینی شده است
- ماده ۱۴- قصاص کیفری است که جانی به آن محکوم می‌شود و باید با جنایت او برابر باشد.
- ماده ۱۵- دیه مالی است که از طرف شارع برای جنایت تعینی شده است.
- ماده ۱۶- تعزیر تادیب یا عقوبتی است که نوع و مقدار آن در شرع تعینی نشده و به نظر حاکم واگذار شده است از قبیل حبس و جزای نقدی و شلاق که میزان شلاق بایستی از مقدار حد کمتر باشد
- ماده ۱۷- مجازات بازدارنده تادیب یا عقوبتی است که از طرف حکومت به منظور حفظ نظم و مراعات مصلحت اجتماع در قبال تخلف از مقررات و نظامات حکومتی تعینی می‌گردد از قبیل حبس جزای نقدی تعطیل محل کسب لغو پروانه و محرومیت از حقوق اجتماعی و اقامت در نقطه یا نقاط معین و مانند آن

- ماده ۵۹- اعمال زیر جرم محسوب نمی‌شود: ۲- هر نوع عمل جراحی یا طبی مشروع که با رضایت شخص یا اولی‌ها یا سرپرستان یا نمایندگان قانونی آنها و رعایت موازین فنی و علمی و نظامات دولتی انجام شود. در موارد فوری اخذ رضایت ضروری نخواهد بود.
- ماده ۶۰- چنانچه طبیب قبل از شروع درمان یا اعمال جراحی از مریض یا ولی او براءت حاصل نماید ضامن خسارت جانی مالی یا نقص عضو نیست و در موارد فوری که اجازه گرفتن ممکن نباشد طبیب ضامن نمی‌باشد.
- ماده ۲۰۴- قتل نفس بر ۳ نوع است: عمد شبه عمد و خطا
- ماده ۲۰۵- قتل عمد موجب قصاص است
- ماده ۲۰۶- موارد قتل عمد: ۱- قاتل با انجام کاری قصد کشتن دارد ۲- قاتل عمدا کاری انجام دهد که نوعا کشنده است ۳- قاتل قصد کشتن ندارد و کار هم نوعا کشنده نیست اما نسبت به طرف بر اثر بیماری پیری ناتوانی یا کودک‌گی نوعا کشنده است و قاتل به آن آگاهی دارد
- ماده ۲۹۴- دیه مالی است که به سبب جنایت بر نفس یا عضو به مجنی علیه یا به ولی یا اولی‌ها دم او داده می‌شود.

- ماده ۲۹۵-ب- قتل یا جرح یا نقص عضو که بطور خطا شبیه عمد واقع می‌شود در صورتی است که جانی قصد فعلی را که نوعاً سبب جنایت نمی‌شود داشته باشد و قصد جنایت را نسبت به مجنی علیه نداشته باشد مثل طبیعی بی که مباشرتاً بی‌ماری را بطور متعارف معالجه کند و اتفاقاً سبب جنایت بر او شود.
- تبصره ۳- هرگاه بر اثر بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا عدم مهارت و عدم رعایت مقررات مربوط به امری قتل یا صرب یا جرح واقع شود به نحوی که اگر آن مقررات رعایت می‌شد حادثه ای اتفاق نمی افتاد قتل و یا صرب و یا جرح در حکم شبه عمد خواهد بود
- ماده ۳۰۲- دیه قتل عمد در ظرف ۱ سال دیه قتل شبه عمد در ظرف ۲ سال -خطا محض در مدت ۳ سال پرداخت می‌شود.
- ماده ۳۱۹- هرگاه طبیعی بی هر چند حاذق و متخصص باشد در معالجه‌هایی که شخصاً انجام می‌دهد یا دستور آنرا صادر می‌کند هر چند با اذن مریض یا ولی او باشد باعث تلف جان یا نقص عضو یا خسارت مالی شود ضامن است
- ماده ۳۲۲- هرگاه طبیعی بی و مانند آن قبل از شروع بدرمان از مریض یا ولی او برائت حاصل نماید عهده دار خسارت پدید آمده نخواهد بود.

- ماده ۶۰۸- توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک چنانچه موجب حد قذف نباشد به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه و یا ۵۰ هزار تا ۱ میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود.
- ماده ۶۱۸- هر کس با هیاهو و جنجال یا حرکات غیر متعارف یا تعرض به افراد موجب اخلال نظم و آسایش و آرامش عمومی گردد یا مردم را از کسب و کار بازدارد به حبس از ۳ ماه تا ۱ سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.
- ماده ۶۲۳ و ۶۲۴- دادن ادویه یا وسایل دیگری که موجب سقط جنین شود ۶ ماه تا یکسال حبس و اگر عالما و عامدا زن حامله ای را به استعمال ادویه یا وسایل دیگری بنماید که جنین وی سقط شود به حبس از ۳ تا ۶ ماه محکوم میشود مگر اثبات گردد برای حفظ حیات مادر است در هر حال دیه مطابق مقررات اخذ می‌گردد. اگر طبیب یا ماما یا دارو فروش و اشخاصی که بعنوان طبابت یا مامایی یا جراحی یا دارو فروشی اقدام می‌کنند وسایل سقط جنین را فراهم سازند و یا مباشرت به سقط جنین نمایند به حبس از ۲ تا ۵ سال محکوم خواهند شد و دیه طبق مقررات اخذ می‌گردد

- قانون گذار ایران به پیروی از نظر مشهور در فقه امامیه بر پزشکان سخت گرفته و تعهد آنان را تعهد به نتیجه دانسته است.
- در تحصیل براءت ۱- موضوع براءت یعنی چیزی که مریض آن را قبول می‌کند باید روشن و معین باشد ۲- قراردادها شرط براءت مانند شرط عدم مسئولیت در باره تقصیرهای غیر عمدی معتبر است و تحصیل براءت نسبت به مسئولیت ناشی از اضرار عمدی و در حکم آن خلاف نظم عمومی و باطل و بلااثر است.
- در خصوص سازندگان و تولید کنندگان در قانون مربوط به مقررات پزشکی دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴-۱۳۴۶- و قانون تعزیرات ۱۳۶۷ نه تنها تخلف از مقررات تقصیر بشمار رفته و موجب مسئولیت مدنی است گاه مسئولیت کیفری نیز در پی داشته است

● ماده ۵۸۲- هر کس از مقامات یا مامورین دولتی یا نیروهای مسلح یا غیر آن ها بدون حکمی از مقامات صلاحیتدار در غیر مواردی که قانون جلب یا توقیف اشخاص را تجویز نموده شخصی را توقیف یا حبس کند یا عنفا در محلی مخفی نماید به ۱ تا ۳ سال حبس یا جزای نقدی از ۶ تا ۱۸ میلیون ریال محکوم خواهد شد

● ماده ۶۴۸- اطبا جراحان و ماماها و دارو فروشان و کلایه دیگری شود مسئول جبران خسارت ناشی از عمل کسانی که بمناسبت شغل یا حرفه خود محرم اسرار میشوند هرگاه در غیر موارد قانونی اسرار مردم را افشا نماید به ۳ ماه تا ۱ سال حبس و یا به ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تا ۶ میلیون ریال جزای نقدی محکوم میشوند

آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور کیفری

ماده ۱۵- ضابطین دادگستری مامورینی هستند که تحت نظارت و تعلیمات مقام قضایی در کشف جرم و بازجویی مقدماتی و حفظ آثار و دلایل جرم و جلوگیری از فرار و مخفی شدن متهم و ابلاغ اوراق و اجرای تصمیمات قضایی بموجب قانون اقدام مینمایند و عبارتند از ۱- نیروی انتظامی ۵- مقامات و مامورینی که بموجب قانون خاص در حدود وظایف محوله ضابط دادگستری محسوب میشوند.

ماده ۱۸- ضابطین دادگستری بمحض اطلاع از وقوع جرم در جرایم غیر مشهود مراتب را جهت کسب تکلیف و اخذ دستور لازم به مقام ذیصلاح قضایی اعلام میکنند و در خصوص جرایم مشهود تمامی اقدامات لازم را بمنظور حفظ الات و ادوات و آثار و دلایل جرم و جلوگیری از فرار متهم و یا تبانی معمول و تحقیقات مقدماتی را انجام و بلافاصله به اطلاع مقام قضایی میرسانند.

ماده ۱۷۳- در جرایمی که مجازات قانونی آن از نوع مجازات بازدارنده یا اقدامات تامنی و تربیتی باشد و از تاریخ وقوع جرم تا انقضای مواعد مشروحه ذیل تقاضای تعقیب نشده باشد و یا از تاریخ اولین اقدام تعقیبی تا انقضای مواعد مذکوره به صدور حکم منتهی نشده باشد تعقیب موقوف خواهد شد. ۱- حداکثر مجازات مقرر بیش از ۳ سال حبس یا جزای نقدی بیش از ۱ میلیون ریال با انقضای مدت ۱۰ سال ۲- حداکثر مجازات کمتر از ۳ سال حبس یا جزای نقدی تا ۱ میلیون ریال با انقضای مدت ۵ سال ۳- مجازات غیر حبس یا جزای نقدی با انقضای مدت ۳ سال

آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاه های علوم پزشکی

ماده ۳- سال مالی موسسه از اول فروردین ماه هر سال شروع و در آخر اسفند ماه همان سال پایان می یابد.

ماده ۴- مدیر مالی مکلف است با رعایت مقررات مربوطه تا پایان تیر ماه سال بعد صورتحساب دریافت و پرداخت و صورت حساب های مالی هر سال را تهیه و تنظیم نموده و با امضا خود و رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف ایشان جهت تصویب به هیات امناء ارائه نماید.

ماده ۵- کلیه اسناد و اوراق تعهد آور مالی و قراردادهای موسسه با امضا رئیس و مدیر مالی باید باشد.

ماده ۶- برداشت از حساب موسسه نیز با امضا رئیس موسسه و مدیر مالی باید باشد

ماده ۹- مدیر امور مالی بمدت ۴ سال از بین کارشناس واجد صلاحیت رشته های امور مالی با حداقل ۴ سال تجربه حرفه ای و اجرایی به پیشنهاد معاون پشتیبانی و تایید رئیس موسسه با تصویب هیات امناء و ابلاغ رئیس موسسه انتخاب می شود. عزل وی نیز با پیشنهاد رئیس موسسه و تایید هیات امناء امکان پذیر است

ماده ۱۲- به پیشنهاد رئیس در جلسه هیات امناء از بین حسابرسان رسمی حسابرس انتخاب تا به اسناد عملیات مالی و حسابداری رسیدگی و نسبت به استاندارد و بر اساس اصول متداول حسابرسی بودن اظهار نظر می نماید

- ماده ۱۴- بودجه تفضیلی موسسه برنامه مالی موسسه برای ۱ سال مالی است و حاوی پیش‌بینی کلیه دریافت‌ها و منابع مالی است که توسط رئیس موسسه پیشنهاد و به تصویب هیأت‌امنا موسسه می‌رسد.
- موسسه مجاز است به جایجایی افزایش و کاهش در اعتبار برنامه‌های بودجه تفضیلی با تصویب هیأت‌امنا حداکثر به میزان ۲۰٪ برنامه‌ها می‌باشد.
- حداکثر تا ۳٪ از اعتبارات بودجه عمومی دولت و در آمد اختصاصی موسسه بدون الزام به رعایت مفاد این آیین‌نامه و سایر مقررات عمومی در اختیار رئیس موسسه بوده و به صلاحدید ایشان به هزینه گرفته می‌شود.
- ماده ۱۹- اعتبارات مورد نیاز از محل منابع عمومی دولت جهت هر سال موسسه در سال قبل بر اساس بهای تمام شده خدمات و کسری سرمایه در گردش تنظیم می‌شود.
- اعتبارات اختصاصی معادل کلیه درآمدهای وصولی موسسه است که بحساب خزانه واریز شده و پس از وصول از خزانه قابل هزینه می‌باشد.
- ماده ۲۰- موسسه مجاز است بمنظور افزایش درآمدها و تامین مالی بهینه با رعایت صرفه و صلاح موسسه نسبت به واگذاری مشارکت یا فروش ظرفیت بلا استفاده از فضا و امکانات و اموال منقول و غیر منقول و املاک و ابنیه خود از طریق بخش غیر دولتی یا دیگر موسسات دولتی پس از کسب مجوز از هیأت‌امنا است بنحوی که وظایف حاکمیتی آن مخلدوش نگردد.
- ماده ۲۹- پرداخت هر وجهی توسط موسسه منوط به پیش‌بینی اعتبار لازم در بودجه تفضیلی و اصلاحیه‌های آن می‌باشد.
- ماده ۳۰- کلیه پرداخت‌ها با دستور رئیس موسسه یا مقامات مجاز از طرف او از طریق حساب‌های بانکی مربوطه و به وسیله چک خواهد بود.

- ماده ۴۴- مسئولیت تشخیص و انجام تعهد و تسجیل و حواله به عهده رئیس موسسه و مسئولیت تامین اعتبار و تطبیق پرداخت با آیین نامه به عهده مدیر مالی است. اختیارات از طرف مقام مافوق قابل تفویض خواهد بود لیکن سلب اختیار و مسئولیت از تفویض کننده نخواهد کرد
- ماده ۵۵- کلیه معاملات موسسه اعم از خرید فروش اجاره استجاره پیمانکاری اجرت و غیره باید از طریق مناقصه یا مزایده انجام شود بجز در ۱- طرف معامله موسسه دولتی باشد ۲- موسسات عمومی غیر دولتی که ۵۱٪ سهام و مالکیت آن مربوط به موسسات مذکور باشد ۳- موارد معامله از طرف کارشناس رسمی دادگستری یا خبره با قیمت برابر یا کمتر از قیمت تعیین شده باشد ۴- خرید اموال منقول و غیر منقول خدمات و حقوقی که به تشخیص رئیس موسسه منحصر بفرد باشد. ۵- خرید کالاها مورد مصرف روزانه که از طرف دستگاه های دولتی یا شهرداریها نرخ ثابتی دارد ۶- معاملات محرمانه بتشخیص هیات رئیسه با رعایت صرفه و صلاح موسسه ۷- مناقصاتی که بصورت متمرکز توسط وزارت متبوع برگزار می گردد ۸- خدمات فرهنگی هنری ورزشی پژوهشی آموزشی با رعایت صرفه و صلاح ۹- هزینه مربوط به تعمیر راهبری نگهداری خرید قطعات یدکی تعویض تکمیل ماشین آلات ثابت و متحرک پزشکی و غیر پزشکی

آیین نامه اجرایی ماده ۸ تشکیل وزارت بهداشت

- ماده ۷- مسئولیت کلیه امور موسسات و مراکز بعهدہ مسئول فنی است.
- ماده ۱۱- مسئول مرکز موظف است که کلیه اطلاعات مورد نیاز بازرسی ب. را در اختیار آنان قراردادہ در غیر اینصورت متخلف محسوب و بار اول کمیسیون نسبت به صلاحیت یا عدم صلاحیت موسس یا مسئول فنی اظهار نظر کردہ و در صورت تکرار مرکز یا موسسه درمانی تعطیل و در صورت لزوم نسبت به ابطال پروانہ تاسیس پس از اخذ تاییدیہ مراجع ذیصلاح اقدام خواهد شد.
- ماده ۱۳- مراکز موسسات غیر دولتی حق استفادہ از پزشکان و کارکنان شاغل در بخش دولتی را در ساعات موظف اداری ندارند.
- ماده ۱۴- الزام به رعایت ضوابط استاندارد و ارزشیابی وزارت ب.

- ماده ۲۳- رفع نواقص اعلامی ارزشیابی ا ظرف ۳ نوبت بفاصله ۱ ماه الزامی است در غیر اینصورت ادامه کار غیر مجاز بوده و وزارت ب. موظف است راسا نسبت به تعطیلی آن اقدام نماید
- در صورت عدم رفع نقص ظرف ۶ ماه پرونده با نظر کمیسیون جهت اخذ تاییدییه ابطال به مراجع ذیصلاح ارسال می‌گردد.
- ماده ۲۴- فعالیت در تمام ساعات شبانه روز و ایام تعطیل -وجود ۱ پزشک متخصص آنکال علاوه بر پزشک مقیم در ساعات شب الزامی است.
- ماده ۲۵- کلایه مراکز موظفند صورتحساب بیماران را بنحوی تنظیم کنند که کلایه خدمات ارائه شده نظیر تخت روز حق العلاج خدمات دارویی پاراکلایینیکی و سایر هزینه ها بتفکیک و بطور مشخص در مقابل هر یک ثبت گردیده باشد.تایید مسئول مالی و مهور نمودن صورتحساب به مهر بیمارستان الزامی است. ۱ نسخه از صورتحساب باید در پرونده بیمار ضبط گردد..هرگونه دریافت وجه خارج از ضوابط تعینی شده بمر شکل و بدون رسید رسمی بیمارستان غیر مجاز و تخلف است.

قانون انطباق امور اداری و فنی موسسات پزشکی با موازین شرع

- ماده ۱- کلایه مرکز و موسسات پزشکی که بهر نام و عنوان با اجازه وزارت ب ای جاد شده یا خواهد شد و کلایه کارکنان فنی اداری و خدماتی مشمول این قانون هستند.
- ماده ۶- روسای دانشگاه ها- مسئولین فنی و مدیران بیمارستانها مسئول حسن اجرای این قانون هستند
- ماده ۵ آیین نامه اجرایی- اقدامات تشخیصی صبی درمانی مراقبتی در موسسات پزشکی باید با حفظ اختیارات بیمار بر اساس موازین شرعی قانونی و اصول پزشکی توسط کارکنان فنی همجنس بعمل آید مگر در مواردی که بعلت ضرورت این امر امکانپذیر نباشد.
- ماده ۶- در مایه مربوط به زنان در موارد ضرورت توسط افراد غیر همجنس حضور یکی از محارم بیمار یا یکنفر از کارکنان فنی زن الزامی است.
- ماده ۷- در موارد فوریتهای پزشکی و ارائه خدمات اورژانسی حفظ حیات و سلامتی بیمار در اولویت است.
- ماده ۸- کلایه کارکنان مکلفبه رعایت پوشش اسلامی هستند. رفتار کلایه کارکنان با یکدیگر- بیماران و مراجعان باید بر اساس اخلاق حسنه- احترام به کرامت انسانی- رعایت موازین اسلامی و عرفی جامعه اسلامی و اصل رضایتمندی بیماران باشد.
- ماده ۱۱- در کلایه موسسات قسمت های مختص خانمها و آقایان شامل بخش ها- رختکن ها- پویون- غذاخوری- اتاق بستری و امثال آن باید از هم جدا باشند
- ماده ۱۴- جایجایی بیماران در موسسات باید با رعایت پوشش کامل با همری یکی از کارکنان همجنس یا یکی از محارم بیمار صورت گیرد

قانون مربوط به مقررات امور پزشکی دارویی مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴

- ماده ۱- ایجاد هر نوع موسسه پزشکی به نام و عنوان باید با اجازه وزارت ب. و اخذ پروانه مخصوص باشد
- درمانگاه و بیمارستان خیریه به تشخیص و تایید وزارت ب پس از سپردن تعهد مبنی بر اینکه صرفاً غیر انتفاعی بوده و ملزم به رعایت تعرفه های خاص بوده در صورت بروز تخلف از تعهد پروانه راساً توسط وزارت ب لغو خواهد شد
- ماده ۳- (اصلاحی ۱۳۷۴)- هر کس بدون داشتن پروانه رسمی به امور پزشکی داروسازی دندانپزشکی آزمایشگاهی فیزیوتراپی مامایی اشتغال ورزد یا بدون اخذ پروانه اقدام به تاسیس موسسه پزشکی نماید یا پروانه خود را بدیگری واگذار یا پروانه دیگری را مورد استفاده قرار دهد بلافاصله محل کار آنها توسط وزارت ب تعطیل و به حبس تعزیری ۶ ماه تا ۳ سال و جریمه نقدی از ۵۰۰ هزار تومان تا ۵ میلیون تومان محکوم خواهد شد.

- ① در صورتی که هریک از مسئولین ماده فوق و یا مسئولین مراکز ساخت تهیه توزیع و فروش دارو و تجهیزات و ملزومات پزشکی مبادرت به خرید و فروش غیر قانونی موارد فوق نمایند و یا از توزیع و ارائه خدمات خودداری و یا موجب اختلال در نظام توزیع دارویی کشور شود علاوه بر مجازات فوق به محرومیت از اشتغال در حرفه مربوطه از ۱ تا ۱۰ سال محکوم خواهد شد
- ② ماده ۴- هر موسسه پزشکی و دارویی که امور فنی آن روزانه توسط افراد فاقد صلاحیت اداره شود از طرف وزارت ب تعطیل و صاحب پروانه برای بار اول بمدت ۱ سال و برای دفعات بعد هر دفعه تا ۲ سال حق افتتاح مجدد آن موسسه را حتی به نام دیگری نخواهد داشت. شخص فاقد صلاحیت مجازات ماده ۳ را متحمل خواهد شد.
- ③ دخالت داروسازان در امور مختص به طبابت جز در مورد کمک های نخستین قبل از رسیدن پزشک مشمول ماده ۳ است.

قانون تغزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی مصوب ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام

- ماده ۱- ایجاد موسسه پزشکی غیر مجاز توسط اشخاص فاقد صلاحیت از نظر تخصصی
- ماده ۲- ایجاد موسسه پزشکی توسط افراد متخصص بدون پروانه کار
- ماده ۳- خودداری بیمارستانها از پذیرش و ارائه خدمات اولیة لازم به بیماران اورژانس
- ماده ۴- ایجاد و ارائه خدمات مازاد بر احتیاج بمنظور سودجویی و یا دخل و تصرف در صورتحساب یا اضافه دریافتی از نرخ های مصوب اعلام شده از سوی وزارت ب.
- ماده ۵- بکارگیری کلایه متخصصین و صاحبان حرف پزشکی فاقد مجوز قانونی کار از وزارت ب.
- ماده ۶- فعالیت صاحبان حرفه های پزشکی و پیراپزشکی فاقد مجوز قانونی کار در محل غیر مجاز

- ماده ۷- بکار گیری افراد فاقد صلاحیت حرفه ای در موسسات پزشکی
- ماده ۸- ترک موسسه پزشکی توسط مسئول فنی و پزشک کشیک و سایر کادر تخصصی در ساعات مقرر ،تعطیل غیر موجه مطب و یا موسسه پزشکی بدون اطلاع سازمان نظام پزشکی یا نپذیرفتن درصی از بیماران بیمه که وزارت ب .تعیین میکند
- ماده ۲۷-لوازم و ملزومات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی که برای تولید و یا وارد کردن از ارز دولتی استفاده شده باشد باید بر اساس ضوابط تعینی وزارت بهداشت در مقابل ارائه فاکتور و با قیمت رسمی در اختیار متقاضی قرار گیرد.
- ماده ۴۱- گزارش تخلفات مندرج در قانون تعزیرات توسط ناظرین و بازرسی ویژه وزارت ب. انجام میشود.

قانون مجازات خودداری از کمک به مصدومین مصوب ۱۳۶۴

- ماده ۶- مراکز درمانی دولتی و غیر دولتی موظفند در موارد فوریتهای پزشکی بدون تأمل و اتلاف وقت و دریافت وجه اولیه با استفاده از همه وسایل و امکانات موجود نسبت به ارائه درمانهای لازم بیماران اقدام نمایند..بدیهی است پس از تثبیت وضعیّت بیمار مراحل عادی پرداخت هزینه باید طبق تعرفه مصوب انجام گیرد. در موارد عدم استطاعت مالی بیمار به تشخیص کارشناس دانشگاه تمام یا قسمتی از هزینه توسط وزارت ب.ظرف مدت ۳ ماه پرداخت و بیمار یا اولیای قانونی وی مکلف به پرداخت مابقی آن هستند.

آخرین دستور العمل معاون درمان وزارت بهداشت

- واحد پذیرش و ترخیص بیمارستان ها و سایر موسسات پزشکی مطابق با مفاد منشور حقوق بیماران ملزم می باشد در زمان پذیرش بیمار، ضوابط، تعرفه و هزینه های قابل پیش بینی اعم از درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و سیستم های حمایتی را به بیمار و همراه ایشان اطلاع رسانی نمایند.
- صدور صورتحساب رسمی و مهور به مهر موسسه جهت کلیه خدمات تشخیصی و درمانی سرپایی و بستری الزامی و مشتمل بر ریز خدمات ارائه شده باشد و محل پرداخت آن صرفاً از طریق صندوق موسسه پزشکی انجام پذیرد
- حق العمل جراحی پزشکان بصورت واضح و منطبق بر تعرفه های مصوب در صورتحساب درج و صدور صورتحساب خدمات بستری و جراحی بدون درج حق العمل جراح غیر مجاز و تخلف می باشد
- پرداخت هرگونه وجه بابت دریافت خدمات پزشکی در موسسه پزشکی اعم از بیمارستان ها، مراکز جراحی محدود و درمانگاه ها خارج از موسسه و صورتحساب ممنوع و مسئولیت نظارت آن بعهده مسئول فنی موسسه می باشد. درج مطلب مذکور و نصب آن در محل پذیرش و ترخیص مراکز فوق الزامی می باشد.

- الگوی راهنمای شکوای‌ی‌ه و مسیر پی‌گیری حضوری و غیر حضوری آن در مرکز و شماره تلفن اختصاصی اداره نظارت بر درمان که بصورت ۲۴ ساعته فعال باشد در مکان مرکز و در معرض دید بیماران و همراهان قرار گیرد.
- ارجاع، اعزام و انتقال بیماران از بخش دولتی به بخش غیر دولتی خارج از ضوابط بالاخص در بخش اورژانس ممنوع و در صورت ضرورت فرآیند آن مکتوب گردیده و نظارت جدی بر فعالیت و شناسایی مداخلات غیر قانونی برخی افراد انجام پذیرد.
- نظارت دقیق بر تعیین تکلیف بیماران تحت نظر در اورژانس مطابق با استاندارد زمانی انجام و اجرای دستور العمل نحوه آنکالی و کشیک‌های پزشکان مقیم در بیمارستانهای تحت پوشش به منظور ویزیت بیماران بستری در حداقل زمان پی‌گیری گردد.
- نظارت بر مدیریت دارو تجهیزات پزشکی در بیمارستانها به نحوی انجام پذیرد
- نظارت بر مدیریت دارو و تجهیزات پزشکی در بیمارستانها بنحوی انجام پذیرد تا دارو ارقام مصرفی و تجهیزات لازم برای درمان فراهم و اختلالی در امر درمان بیماران ایجاد نگردیده و هزینه‌های کلایه ارقام مصرفی و تجهیزات با و یا بدون پوشش بیمه‌ای در صورت حساب به صورت شفاف درج گردد.

دستور العمل اجرایی ماده ۹۲ قانون برنامه چهارم توسعه

- ماده ۱- کلایه بیمارستانها عمومی، تخصصی و مراکز درمانی دولتی و غیر دولتی موظفند نسبت به پذیرش درمان فوری و بدون قید شرط مصدومین حوادث رانندگی اعم از سرپایی و بستری اقدام نمایند. مصدوم فردی است که در اثر سوانح رانندگی با وسایل نقلیه موتوری به خدمات تشخیصی و درمانی مرتبط با آسیب ایجاد شده نیاز پیدا می‌کند
- ماده ۳- کلایه بیمارستانها و مراکز درمانی دولتی و غیر دولتی هنگام پذیرش و طی زمان بستری مصدومین مشمول این دستور العمل حق دریافت هی‌چگونه وجهی ندارند.
- ماده ۴- عدم پذیرش مصدومین وی‌ها اجبار به پرداخت وجه هنگام پذیرش تخلف و طبق قانون مجازات خودداری از کمک به مصدومین و رفع مخاطرات جانی مصوب ۱۳۵۴ عمل خواهد شد
- ماده ۵- در صورتی‌که اولین مرکز فاقد امکانات تخصصی برای درمان باشد، باید اول اقدام به پذیرش و انجام اقدامات اولیه نظیر احیا و تثبیت نمودن شکستگی‌ها بی‌مار مصدوم را به مرکز درمانی دیگر مجهز معرفی و اخذ پذیرش نماید و مراکز ی‌ها شده موظف به پذیرشند

- ماده ۶- کلایه هزینه های مصدومی مشمول این دستور العمل بر مبنای تعرفه دولتی توسط وزارت بهداشت پرداخت خواهد شد.

- ماده ۷- در مواردی که مصدوم ابتدا توسط بی‌مارستان خصوصی پذیرش شده باشد بی‌مارستان خصوصی موظف است پس از انجام اقدامات درمانی اولیه نظیر احیا و تثبیت شکستگی‌ها بدون اخذ هی‌چگونه وجهی مراتب را به ستاد هدایت دانشگاه مربوطه اطلاع دهد. ستاد موظف است نسبت به اخذ پذیرش و اعزام ای‌نگونه بیماران به بی‌مارستان دولتی اقدام نماید.

تبصره: در صورتی که مصدوم داوطلب ادامه درمان در بخش غیر دولتی باشد مابه‌التفاوت هزینه توسط خود مصدوم پرداخت خواهد شد.

ماده ۸- وزارت بهداشت مکلف است کلایه هزینه های درمان اعم از بستری و سرپایی از جمله دارو، ملزومات مصرفی، پروتزها و خدمات پاراکلینیکی از هنگام پذیرش تا پایان روزهای پیگیری مندرج در کتاب کالیفرنیا را تامین نماید. بدیهی است هزینه های ثانویه از قبیل خارج کردن پیچ و پلاک و عوارض دیررس و موارد مشابه پس از پایان روزهای پیگیری فوق‌الذکر مشمول این دستورالعمل نمی‌باشد

● ماده ۹- مصدومی مشمول این دستور العمل برای استفاده از این تسهیلات موظفند تا هنگام ترخیص از بیمارستان اسناد مثبت دال بر وقوع تصادف را از مراجع ذیصلاح اخذ و به مرکز درمانی ارائه نمایند. مدارک مثبت اسنادی هستند که دال بر وقوع حادثه ترافیکی منجر به مصدومیت باشد و شامل: کروکی محل تصادف، گزارش مراجع انتظامی یا احکام و مکاتبات قضایی و گزارش اورژانس ۱۱۵

در صورت لزوم ترخیص یا اعزام بیمار به مراکز تخصصی دیگر قبل از حصول مدارک مثبت فوق الذکر صورتجلسه تایید شده توسط نیروی انتظامی مقیم در بیمارستان در صورت وجود و مقام مسئول وقت بیمارستان با امضای رئیس بیمارستان برای پرداخت هزینه مورد قبول می‌باشد.

● ماده ۱۰- استفاده از دفترچه بیمه درمانی این گروه بیماران مجاز نمی‌باشد. چنانچه مصدوم مولتیپل تروما باشد مبنای روزهای پیگیری طولانی ترین روز پیگیری خدمات مورد نیاز است. چنانچه مصدوم فاقد هرگونه پوشش بیمه ای باشد و به بیمارستانهای دولتی و دانشگاهی مراجعه نماید بیمه شده سازمان بیمه خدمات درمانی محسوب می‌گردد. چنانچه مصدوم تحت هر شرایطی متحمل پرداخت هزینه های دارو لوازم مصرفی پروتز پاراکلینیکی در چارچوب این دستور العمل گردد با تایید نماینده بیمه مربوطه هزینه یاد شده با درج موارد صورتحساب مطابق فاکتور تا سقف ریالی پرداختی توسط سازمان بیمه گر پایه حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از ارائه فاکتور معتبر توسط امور مالی بیمارستان به بیمار پرداخت خواهد شد.

شاد و سلامت باشید

*****

با تشکر از همکاری و تحمل صبر شاعران

دکتر سعید آقا جانی

